

Koncepce péče o talentovanou mládež ve sportovním lezení – sportovní centra mládeže (SCM) od roku 2025

Úvod

- 1) Sportovní centra mládeže (dále jen SCM) jsou navazujícím článkem péče o sportovně talentovanou mládež v soutěžním lezení v České republice, která zřizuje Český horolezecký svaz (dále jen ČHS).
- 2) SCM jsou určena talentované mládeži ve věku 13–16 let.
- 3) Úkolem SCM je:
 - rozvíjet specifické pohybové schopnosti a dovednosti ve vztahu ke sportovnímu lezení u talentovaných sportovců,
 - vytvářet u nich pozitivní vztah ke sportovnímu lezení, trénování a závodění,
 - rozvíjet přiměřenou výkonnost
 - připravovat sportovce na přechod do Vrcholového sportovního centra mládeže (dále jen VSCM).
- 4) ČHS poskytuje SCM a sportovcům zařazeným do SCM finanční, materiální, odbornou, administrativní a organizační podporu, jejíž konkrétní podoba a rozsah se odvíjí od aktuální situace a možností rozpočtu ČHS. Konkrétní podporu sportovců zařazených do SCM upravuje smlouva o členství v SCM uzavřená mezi sportovcem a ČHS.
- 5) Činnost SCM je podporována dotačními programy zaměřenými na talentovanou mládež.

Zřízení SCM

- 1) SCM jsou zřizována s oblastní působností v rámci jednotlivých krajů ČR.
- 2) Zřízení SCM, změnu umístění SCM nebo zrušení stávajícího SCM navrhuje Komise sportovního lezení ČHS (dále jen KSL) a schvaluje Výkonný výbor ČHS (dále jen VV).
- 3) SCM jsou zřizována v místech, která umožňují personálně zabezpečit sportovní přípravu členů SpS kvalifikovanými trenéry podle požadavků ČHS a v místech, která poskytují vhodné prostory pro sportovní trénink.
- 4) SCM využívají pro sportovní přípravu tréninková centra ČHS.

Zajištění činnosti SCM

- 1) Za organizaci činnosti SCM odpovídají tyto osoby:
 - a) koordinátor SCM
 - b) vedoucí trenéři jednotlivých SCM
 - c) smluvní trenéři SCM.
- 2) Koordinátor SCM zejména:
 - a) metodicky řídí a koordinuje činnost SCM,
 - b) schvaluje výběr sportovců do SCM,
 - c) schvaluje návrhy vedoucího trenéra na smluvní trenéry,

Český horolezecký svaz

- d) kontroluje a vyhodnocuje činnosti SCM a předkládá zprávu o činnosti za uplynulé období vedení KSL (vždy do 15.12., na základě hodnocení vedoucích trenérů jednotlivých SCM),
- e) navrhuje rozpočet a dohlíží na hospodaření SCM,
- f) zabezpečuje další odborné vzdělávání trenérů SCM,
- g) připravuje dokumenty SCM zejm. ve vztahu k dotačním programům zaměřeným na talentovanou mládež,
- h) svolává minimálně jedenkrát ročně společné setkání SCM.

3) Vedoucí trenér SCM zejména:

- a) vytváří koncepci přípravy a péče o členy SCM,
- b) provádí dle stanovených kritérií výběr sportovců do SCM,
- c) vytváří plán sportovní přípravy pro příslušný roční tréninkový cyklus podle pokynů KSL,
- d) zabezpečuje sportovní přípravu členů SCM kvalifikovanými trenéry a ve spolupráci s nimi odpovídá za organizaci, plánování soustředění a tréninků a jejich evidenci,
- e) navrhuje smluvní trenéry SCM a řídí jejich činnost,
- f) zpracovává roční plán SCM a hodnocení za uplynulý rok, do 14 dnů po ukončení závodní sezóny, nejpozději však do 1. 12. ho předá koordinátorovi SCM.
- g) trenérsky vede sportovce zařazené do SCM ve formě konzultací,
- h) spolupracuje a zodpovídá se pověřeným pracovníkům ČHS –koordinátorovi SCM, trenérům VSCM a vedení reprezentace,
- i) vede online tréninkové deníky skupiny SCM v monitorovacím systému Yarmill,
- j) úzce spolupracuje s osobními trenéry zařazených sportovců, spolupráce může být podchycena smluvně,
- k) úzce spolupracuje také se zástupci oblastních oddílů v rámci konzultací, hospitací a ukázkových tréninků.

4) Kvalifikačním předpokladem pro výkon funkce vedoucího trenéra SCM je trenérská licence minimálně úrovně B; vedení KSL (koordinátor SCM) může ve výjimečných případech uznat i nižší kvalifikaci (nebo udělit dočasnou výjimku) za předpokladu, že trenér má odpovídající trenérskou praxi v délce nejméně 5 let a zahájí v nejbližším možném termínu studium vedoucí k získání požadované kvalifikace B (ev. II. třída). Dalším předpokladem pro výkon této funkce jsou dobré komunikační a koordinační schopnosti a zkušenosti s tréninkem výkonnostních lezců.

5) Smluvní trenér SCM zejména:

- a) trenérsky vede sportovce zařazené do oblastních SCM, a to buď přímo na trénincích, nebo ve formě konzultací,
- b) spolupracuje s vedoucím trenérem SCM při organizaci a zaměření sportovní přípravy,
- c) spolupracuje s koordinátorem SCM, trenéry VSCM a vedením reprezentačních týmů,
- d) úzce spolupracuje také se zástupci oblastních oddílů v rámci konzultací, ukázkových tréninků, pravidelných „hospitací“
- e) může vést online tréninkové deníky členů skupiny SCM v monitorovacím systému Yarmill.

6) Kvalifikačním předpokladem výkonu funkce smluvního trenéra je trenérská licence minimálně úrovně C a odpovídající trenérská praxe v délce minimálně 5 let. Pokud smluvní trenér nesplňuje stanovené kvalifikační předpoklady, může mu být na přechodnou dobu udělena výjimka s podmínkou doplnění požadovaného vzdělání v nejbližším možném termínu. Dalším předpokladem pro výkon této funkce jsou dobré komunikační a koordinační schopnosti a zkušenosti s tréninkem výkonnostních lezců.

Český horolezecký svaz

- 7) Na činnosti SCM se podílí také vedení reprezentačních družstev a zejména vedení VSCM, které:
- a) monitoruje činnost, sportovní přípravu jako celek a výsledky sportovců zařazených do SCM,
 - b) předkládá návrh na zařazení sportovců SCM do VSCM,
 - c) organizuje ve spolupráci s vedoucími trenéry SCM společné soustředění všech SCM v některém z tréninkových center ČHS, a to alespoň dvakrát v průběhu kalendářního roku.
- 8) Zástupci jednotlivých Sportovních center mají povinnost zúčastnit se minimálně jednou do roka celorepublikového setkání všech SCM, které svolává koordinátor SCM a kde za účasti trenérů reprezentace a trenérů VSCM hodnotí svou činnost a navrhuji změny nebo doplnění, společně se radí a předávají si zkušenosti.

Požadavky na zařazení a členství sportovců v SCM

- 1) Podmínky pro zařazení talentovaného sportovce do SCM a pro členství v SCM jsou následující:
- a) Věk: 13-16 let, toto vymezení pokrývá mládežnickou nereprezentační kategorii U15 a reprezentační kategorii U17. Spodní hranice věkového rozmezí navazuje na možnost členství ve Sportovních střediscích mládeže (SpS), horní hranice pak umožňuje přechod do VSCM.
 - b) Zdravotní způsobilost: Všichni členové SCM musí mít platnou zdravotní prohlídku dle vyhlášky č. 391/2013 Sb.
 - c) Souhlas zákonného zástupce sportovce; vyplněný formulář podepsaný zákonným zástupcem eviduje KSL.
 - d) Pohybové předpoklady: Všichni sportovci zařazení do SCM jsou povinni účastnit se pravidelných testů zajišťovaných vedením SCM; v rámci těchto testů jsou stanoveny požadované hodnoty klíčových parametrů pro závodníky v jednotlivých věkových kategoriích.
 - e) Sportovní výkonnost: Při posuzování výkonnosti sportovců jsou zohledňovány tyto parametry:
 - i) dosažené výsledky v domácích závodech ČHS
 - ii) umístění na 1.-5. místě v žebříčku U15 Českého poháru a Českého poháru mládeže v předchozí sezoně
 - g) členství v SpS v minulých letech
 - h) vývoj výsledků speciálních testů v rámci testování
 - ch) zdravotní a sociální situace každého sportovce ve vztahu k výsledkům v jednotlivých sezónách a k dlouhodobému vývoji jejich výkonnosti (zranění, nemoc, změna trenéra, změna tréninkových podmínek atd.).
- 2) Psychické předpoklady: Základem je schopnost zvládat strach z výšek a vyrovnávat se se závodním stresem dle nároků jednotlivých disciplín, které jsou z hlediska psychické zátěže v některých parametrech odlišné. Klíčové je osobní nasazení sportovce, zájem se zlepšovat, poctivost v přístupu k sobě i druhým a dodržování pravidel.
- 3) Sportovci jsou do SCM zařazováni pro danou sezonu od začátku kalendářního roku na základě výsledků sezóny předcházející. Výběr nových členů SCM bude dokončen do 1 měsíce po ukončení závodní sezóny v daném roce. V odůvodněných případech nad rámec uvedených kritérií může být sportovec do SCM zařazen i v průběhu sezóny na základě dosažených výsledků v závodech daného roku.
- 4) Vedoucí trenér SCM rozhodne o vyřazení sportovce ze SCM, jestliže sportovec nemá platnou sportovní prohlídku podle vyhlášky č. 391/2013 Sb. nebo pokud mu jeho zdravotní stav neumožňuje systematickou sportovní přípravu. Vedoucí trenér SCM (po konzultaci s koordinátorem SCM) může dále

rozhodnout o vyřazení sportovce z důvodů neplnění povinností při sportovní přípravě, jde zejména o kázeňské přestupky nebo neomluvené neúčasti na trénincích apod.

- 5) Podrobnosti týkající se členství sportovce v SCM upravuje smlouva o členství v SCM, jejíž podepsání je povinnou podmínkou zařazení a členství sportovce v SCM.

Obsah a organizace sportovní přípravy členů SCM

- 1) Sportovní příprava je uzpůsobena věku a pohlaví sportovců a řídí se platnými metodickými pokyny pro trénink mládeže, které zpracovává KSL.
- 2) V jednotlivých SCM se na vytváření optimálních tréninkových podmínek podílí smluvní stavěči ČHS, které dle možností přiděluje jednotlivým SCM koordinátor stavěčů.
- 3) Sportovci zařazení do SCM využívají v rámci přípravy i soutěží specializovaný servis v oblasti fyzioterapie a pohybové terapie poskytovaný fyzioterapeutickým centrem ČHS, který je koordinován příslušnými trenéry SCM.
- 4) Společný trénink sportovců probíhá zpravidla 1x v měsíci převážně v tréninkových centrech ČHS.
- 5) Doporučené tréninkové jednotky jsou uvedeny níže a jsou konzultovány s osobními trenéry zařazených sportovců:
 - a) kategorie U17: 3 -5x týdně 2h
 - b) kategorie U15: 3 -4x týdně 2h